NAM THỨ MƯỜI HAI — SỐ THU 2326 — MỖI SỐ : 0$02 — NGÀY THỨ TƯ 17 DECEMBRE 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	Pour les pays situés dans l'Union postale	Pour les pays situés hors de l'Union postale	Japon, Chine, Siam, Indes anglaises, Indes néerlandaises, Philippines, Indes françaises	Amérique du Nord, Mexique, Cuba, Amérique du Sud, Espagne, Portugal, Turquie, Egypte, Maroc français, Algérie, Tunisie, Colonies françaises	Autres pays
Un an	6 $ 00	6 $ 90	6 $ 30	6 $ 20	6 $ 60	12 $ 00
Six mois	»	3 . 50	3 . 20	3 . 20	3 . 30	6 . 00
Trois mois	1 . 50	1 . 75	1 . 60	1 . 60	1 . 65	3 . 00
Un mois	0 . 50	0 . 60	0 . 55	0 . 55	0 . 60	1 . 00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES

Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0 m 065 de large.

4e page : One seule insertion. . . . 0 $ 50 la ligne
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0 $ 12 la ligne
Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le cm.

On traite à forfait pour les contrats importants.

HỘI CÂU ĐỐI

Độc-giả mới nhác qua cái đầu bài này, chắc có người cho là cuộc buôn bán, góp tiền mở biệu, để làm việc cải-lương trường đối, như những việc đã từng thấy ở cái buổi phong-trào cải-lương đương thịnh-hành này; cũng có người thì cho là cuộc mua vui, ra câu đối rồi huyền thưởng, như những việc đã từng thấy ở cái buổi chấn-hưng quốc-văn này; nhưng đều không phải cả. Những người không biết việc này, thì cho có tri thông-minh đến đâu, trăm tư nghìn tưởng, cũng không tài nào đoán ra được.

Nguyên là có một ông muốn có câu đối để treo trong nhà, không lẽ tự mình lại khắc lấy hay là thêu lấy, đã không phải cách mà cũng không được sang; suy bụng ta ra bụng người, ông xét ra người đồng chí với ông hẳn cũng nhiều, ông nọ nghĩ được một cách rất khôn khéo, lập ra một hội câu đối, nghĩa là góp tiền lại, rồi làm câu đối khắc để mừng lẫn nhau, thế là mỗi ông chỉ mất một suất tiền mình, mà ông nào cũng có câu đối treo nhà cả.

Ấy cái tục chuộng trường đối ở xã-hội ta bây giờ nhất là ở các nơi thành-phố như là bệnh thời khí, truyền-nhiễm rất là nhiều, không những là gặp việc khánh điếu, dùng đến câu đối đã đành, lại vô sự mà cũng nhiều người dùng câu đối làm đồ tặng bảo; vào những nhà quan trường, hay là những nhà phong phú thì đều choáng lộn sang sát, những trường thêu đối khảm, cơ hồ bọc kín, che kín tường, khiến cho người muốn đọc phải sinh lòng chán nản.

Nước ta xưa kia theo cái tục thù tạc của Tàu, đối với những nhà quyền-quý, cách xưng dương tán tụng, thường hay dùng văn-chương, cho nên các nhà quan, thường hay nhiều trường đối, bây giờ những người vào bậc sang-trọng phong-lưu cũng tự coi mình là người quan-trường, trước ngực đeo thẻ bài, danh thiếp đề chức phẩm, cũng chỉ là cái biểu hiệu ra ngoài, còn ở trong nhà mà chưa có gì làm biểu hiệu là nhà quan, thì cũng chưa lấy gì làm thích chí, vì thế các ông thiếu gì cổ kim ngoạn hảo, rực rỡ trang hoàng, mà muốn trần-thiết cho hợp cách nhà quan, thì các ông vẫn thích dùng câu đối! Đó cũng chỉ vì cái ốc quan rửa chưa sạch, mà sinh ra lòng ham muốn cái oăn.

Vì nhiều người thích trường đối như thế, không cứ những nơi thân tình, hay là công việc to lớn, đáng dùng trường đối để đành, phàm những việc khánh điếu lẫng-xẵng, và những khi vãng lai tặng bảo, gặp dịp gì cũng trường đối, hình như vật lấy là một vật cần dùng nhất trong việc thù tạc ở đời. Tuy các ông không bộc bạch rõ cái mục đích như cái hội câu đối đã kể ở trên kia, mà dùng cách cho vay kheo, thì tự nhiên cũng được nhiều người trả nợ. Tục-ngữ Tàu có câu: « Vật tụ sở hiếu », nghĩa là ai ham cái gì thì có nhiều cái ấy, ấy các ông có nhiều trường đối treo nhà là vì thế, mà trường đối rất thịnh hành ở xã hội bây giờ cũng vì đó.

Trường đối là một thứ văn thù-tạc của ta xưa phần nhiều chỉ tán tụng hão huyền, như mừng ông quan thì không kể gì phẩm hạnh, tài cán thế nào, có làm được công nghiệp gì hay không, chỉ tìm các bực lương-tướng danh-thần đời xưa địa-vị hơi giống-giống mà ví, mừng người thì đỗ, thì không kể gì học lực có xứng đáng hay không, mà trong lời mừng thì nào là khen học rộng, khen văn hay. Suy ra các việc khánh điếu thù tặng đều chuyên theo một lối ấy cả. Thầy Mạnh-tử có nói: « Thanh văn quá tình quân tử sỉ chi », nghĩa là lời khen quá thực, người quân tử cho thế là xấu hổ; người mình thì nói cái thói quen đã lâu, không ai lấy làm khó chịu, người nói đã không cho là nịnh mà nượng miệng, người nghe cũng không cho thế là nịnh mà lấy làm trái tai, giá có người ngoại-quốc muốn khảo sát phong tục mình, phiên dịch trường đối của một nhà nào đó ra xem, chắc lấy làm lạ lùng mà cho người Việt-Nam mình có cái tính đặc-biệt khác cả người trong thế-giới.

Lại còn thế này nữa mới thật là buồn cười: trường đối là một lối văn-chương dụ hý, những người biết chữ ngày xưa, thường viết để giản chỗ ngồi chơi, hay là để tặng đáp nhau, cũng là một cách mua vui tiêu-khiển; hiện nay chữ nho đã ít người biết, mà trường đối lại nhiều người dùng, người mừng đã không nghĩ lấy được mà phải mượn người, người được mừng cũng không đọc được mà không hiểu nghĩa. (ký giả nói thế, không phải chê các ông không thông chữ nho đâu, vì bây giờ khoa cử bỏ rồi, thì còn ai học lối văn chương chữ nho nữa), thế thì còn có thú vị gì, mà dùng trường đối nữa.

Có người nói rằng việc vãng lai thù-tạc, nước nào cũng phải có, trường đối là một thứ lễ vật trọng nhất về sự vãng lai thù-tạc ở nước ta, có lẽ nào bỏ được. Phải, trong xã-hội phải có vãng lai thù tạc, nhưng thể lệ cũng nên biết tùy nghi. Thời buổi bây giờ là thời buổi chán hư-văn mà chuộng thực sự, thì cái lối văn-chương phù phiếm, tưởng cũng nên tùy thời mà sửa đổi dần. Gặp những việc khánh điếu to tát và những khi cần phải vãng-lai thù tạc với nhau, tưởng nên dồi dùng lễ-vật mà kèm thêm một cái danh thiếp để thế làm sự ghi nhớ lâu lâu, như thế mới hợp thời mà gọi là cải lương được vậy.

H. T. B.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 16 Décembre 1924

Trái-khoản bốn nghìn triệu đồng

Số tiền thu về trái khoản bốn nghìn triệu đồng được cả thảy bốn nghìn chín trăm ba mươi sáu triệu.

Bệnh tình quan Herriot

Bệnh tình quan Herriot đã khá, nhưng ngài còn cần phải nằm yên chưa dậy được.

Nước Pháp và nước Tây-ban-nha tại Maroc

Các báo bàn về mọi việc xảy ra ở phần Maroc của Tây-ban-nha có tỏ ý lo rằng mọi việc ấy có ảnh-hưởng tại cho đất Tanger. Báo *Matin* có nói rằng Abd-el-Krim sẵn lòng thân ái với nước Pháp, nên chánh-phủ không có định dùng binh làm gì, song hiện cũng đã dự-bị để phòng những việc bất kỳ xảy ra.

Hai nước Pháp và Tây-ban-nha vẫn bàn nhau về bản giao-ước hai nước ký với nhau trong năm 1912.

Cái chánh-sách ngoại-giao của nước Anh

Quan ngoại giao tượng-thư Chamberlain có tuyên cáo ở hạ nghị-viện rằng khi ông ở Paris và ở Rome ông không có nói đến các trái khoản Đồng-minh. Song ông sẵn lòng hiệp lực với Đồng-minh liệt-quốc. Ông nói nước Anh không có muốn ngăn trở sự độc-lập của nước Ai-cập, nhưng nước Ai-cập phải hiệp lực với nước Anh, chứ chớ có phản đối nước Anh mới được.

Về cuộc giao-tế Anh Nga, ông có nói bức thư Zinoviel là đích thực chứ không phải là giả mạo. Ông nói về việc thương-mại của hai nước, thì bản giao-ước ký mới đây đã rồi. Nay không cần điều đình thêm giao-ước khác nữa.

Tin Trung-hoa

Cái tình thế của Tôn-Văn

Hương-cảng 8 và 9 décembre. — Khi Tôn-Văn đến Thiên-tân các học-sinh cầm cờ biểu phản đối chủ nghĩa đế quốc, xếp hàng đi đón, nhưng bị lính cảnh-sát ở tô-giới Pháp bắt vài người. Ngày mùng 4 các đoàn thể ở phận-điếm quốc dân mở tiệc mừng Tôn cũng bị ngăn trở không được khai hội. Trương-tác-Lâm cũng đặt tiệc ở phận-điếm ấy mời Tôn, nhưng Tôn không đi sai Uông-tinh-Vệ là đại-biểu đến dự. Trương lấy thế làm không bằng lòng. Tôn định ngày 5 décembre mở cuộc diễn-thuyết tại đạ-vũ-đài, vì Trương ngăn lại, nên Tôn thác bệnh thôi không diễn nữa.

Tôn-Văn chưa nói bao giờ vào Bắc-kinh. Lư-vĩnh-Tường, Trương-tác-Lâm và Trương-học-Lương đến tâm thỉ Tôn mới tiếp chuyện ở phòng riêng, còn những người khác thì Tôn chỉ phái đại-biểu tiếp kiến mà thôi.

Cảnh-sát sinh ở Bắc-kinh có thông cáo rằng: các đoàn thể hoan-nghênh Tôn-Văn không được quá mười người, cấm không được cầm cờ đỏ, và cấm không được phát các giấy má về chủ-nghĩa quá kích. Các trường trung-học, tiểu học không được dự cuộc hoan nghênh, các trường chuyên môn thì mỗi trường chỉ được mười người.

Hôm Tôn đến nơi, các học hiệu và các công xưởng đình nghỉ mất ngày. Đảng quốc-dân vận động cuộc rước đón để mừng Tôn khi vào Bắc-kinh.

Có tin đồn rằng một người Nga xuất ra 10 vạn đồng, vận-động học giới giáp Tôn. Đoàn-kỳ-Thụy khiến người hỏi việc ấy, có tỏ vì việc ấy nên Tôn chưa vào Bắc-kinh.

Tình thế của Ngô-bội-Phu

Đoàn-kỳ-Thụy có điện cho Ngô nói rằng Phùng-ngọc-Tường đã từ chức, Trương-tác-Lâm đã về Phụng-thiên thì Ngô cũng nên từ chức nốt đi, chớ nên quấy rối làm trở ngại cuộc thống nhất.

HÀI ĐÀM

hiềm tiền cô hậu

Một anh xuất thân con nhà bần tiện, nhờ vận nhờ trời mà nên phú-quí danh-chung.

Anh ta cực-kỳ kiêu-căng hợm-mình, người em khuyên giải nhiều lần chẳng ăn thua gì, mới thuê truyện thần một người tay xách điếu tay cắp tráp (là hình bố anh ta) mà treo trong xà-loong của anh, dưới bình đề bốn câu thơ rằng:

Tráp điếu ôi, là tráp điếu ôi!
Tôi về các người với bố tôi.
Chiêm tiền cố hậu mong kẻ nhớ,
Trong khi giao tiếp với người đời

Đ. L. H.

Những điều nên chú ý về cách dạy trẻ

Cái mục-đích giáo-dục cốt để khai thông tuệ não và phát triển cái năng lực tự động của trẻ con, khi rèn đúc ở trong gia-đình và khi dạy dỗ ở nhà học hiệu, đều nên chú trọng vào đó đều đó.

Xây nắp cái cơ-sở đạo-đức cho trẻ con. — Trẻ con đã sẵn tính nhân-từ lại có lòng hiếu thắng, không muốn ai sỉ nhục đến mình mà lại thích những lời khen ngợi; ta chính nên lợi dụng cái tính tự-nhiên và cái lòng xu-hướng ấy để gây nên đạo-đức cho trẻ con; cách đối đãi của cha mẹ và thầy giáo với trẻ con không nên buông lỏi nhiếc mắng làm bộ khinh nhờn làm cho trẻ mất cái lòng tự tôn trọng, lại thường nên hòa vui tử tế để nuôi cho trẻ tập quen cái tính nhân-từ, song đến cách thành-vi của trẻ con thế nào là đạo-đức, thế nào là không phải đạo-đức, lại phân biệt cho rõ ràng mà cưỡng bách con trẻ phải theo, cũng là một việc rất trọng yếu về sự đức-dục. Trẻ con cũng vẫn biết rằng đối với lời trên thì phải tuân theo, đối với bản thân thì phải trì thủ, nhưng vì lòng dục quá thịnh mà khi làm lại sai đi, cho nên giáo-dục trẻ con, không những cần dạy cho biết mà lại cốt nghiệm ở việc làm. Cái câu nói biết giỏi thì làm tất hay, thật lắm to.

Tập cái tính phục tòng và gây cái tính tự lập cho trẻ con. — Trẻ con từ 12, 13 tuổi trở xuống, trí thức còn non, ý khí chưa được vững, cốt phải nuôi cái đức phục tòng, ở trường học phải giữ kỷ luật, ở trong nhà phải biết nhún nhường, tuy có điều không hợp ý mình, cũng bắt buộc phải theo. Đến khi tuổi đến lớn lên (độ 14, 15 tuổi trở lên), trí thức đã hơi mở mang, đã biết xử-đoán điều hay điều dở, lại sẵn có cái tính tự-đắc của giới cho. Tuy cái tính phục tòng và cái tính khiêm nhượng thì khi nào cũng vẫn phải giữ, còn đến điều hơn điều thiệt, lẽ phải lẽ chăng, cho tỏ bày ý kiến, để gợi cái mối tư-tưởng và gây cái tài ngôn-luận, biết giữ lấy cái lẽ phải của mình, mà không đến nỗi a dua ý người, đó tức là gây nên cái tính tự lập rất quí báu của một người quốc-dân về sau đó.

Bem mình làm mẫu mực cho trẻ con. — Hoàn cảnh của người ta rất có quan hệ, người xưa chọn hạn mà chơi, chọn láng-giềng mà ở, lẽ ấy rõ ràng ai cũng biết cả. Trẻ con tính đã hay bắt chước, mà đối với người mình vốn kính mến thì lại càng hay bắt chước hơn. Cho nên ở trong nhà thì cha mẹ và người tôn trưởng, ở trường học thì thầy giáo, cư-xử hành động cũng phải giữ gìn cẩn thận, để treo gương sáng cho con trẻ theo, đó tức là người xưa gọi là thân giáo.

Luyện tập trẻ con về việc mưu công ích. — Ta nên làm cho trẻ con sớm có chút quan-niệm về việc ích lợi chung. Trẻ con phần nhiều tính hay rộng rãi, tiêu tiền thường hay phù phí, tiết kiệm vẫn là một cái đức tốt trẻ con nên có, nhưng về những cuộc từ-thiện, cũng nên cho trẻ con vui lòng đóng góp vào, đó cũng là một cách luyện tập trẻ con bỏ tư lợi mà mưu công ích, hết cái bổn phận của cá-nhân đối với đoàn-thể, để nuôi thành một người quốc-dân tốt về sau.

Ai cũng biết rằng cách dạy trẻ bây giờ là cốt luyện tập lấy người có đủ tư-cách làm người quốc-dân tốt về sau, vậy nên những điều kể ở trên này, đều chuyên theo cái mục-đích quốc-dân giáo dục: những người có cái trách-nhiệm giáo-dục, mà muốn làm trọn vẹn cái nghĩa-vụ của mình, tưởng cũng nên lưu ý đến.

X.

Đoàn-thiên tiểu-thuyết

Tấm lòng kiên-trinh

(Tiếp theo)

Cũng là một sự may mắn cho Anhữu Hà hắt được cái khăn lụa. Khi chàng trông thấy cái khăn lụa ở bãi cỏ, với vàng nhặt lấy, giở ra xem, thấy có thêu một chữ Đ ở một góc khăn. Chàng đoán chắc ngay là của rơi là của Đào-xuân-hương. Nhân có cái khăn tay ấy mà chàng được nghe nàng thổ thẻ tiếng oanh. Đối-diện chàng được trông thấy mặt hoa da phấn, dung-mạo xinh đẹp. Chàng vừa đi theo vừa lẩm bẩm rằng:

« Nếu lòng trời xui khiến cho ta càng Đào tiểu-thư kết nối lương-duyên, thật là một cái hạnh phúc cho ta. Nàng nói năng khoan-thai dễ nghe làm sao!... »

Đương nghĩ vơ nghĩ vẩn như thế, thì thấy nàng cùng mụ già đứng ngắm cảnh ở trên bờ sông. An-hữu-Hà lại gần vái chào Đào-xuân Hương, trước còn khen phong-cảnh mùa xuân rất đẹp, sau nhắc đến việc tình cờ hôm trước được gặp nàng, về nhà đêm ngày vẫn là nhớ mong. Nếu không phải là duyên trời sao lại được gặp nhau vậy. Lúc An-hữu-Hà nói, mụ già biết ý lắng xa. Nàng thấy người trẻ tuổi nói đến duyên cầm sắt, hai má đỏ hồng hồng, có ý thẹn, sẽ nói rằng:

« Chẳng hay công-tử cho tôi là hạng người nào, mà cứ nói đến những câu « duyên ưa, cá nước », « như chim liền cánh, như cây liền cành... », phỏng ở nơi nhi-mục quan-chiêm này, ai nghe thấy còn ra thể nào. »

An-hữu Hà ngẫm nghĩ rồi nói:

« Tiểu-thư trách tôi thế rất là phải. Nương nếu hôm nay tôi không được gặp tiểu-thư, thì sao tôi giải bày được nỗi lòng của tôi. Từ khi tôi được trộm trông cái dung-nhan của tiểu thư, thì ruột tằm chín khúc, hồi rối vô tơ. Nếu không phải thiên-định, thì sao tôi trộm nhớ thầm yêu. Xin tiểu-thư lượng xét mà tha thứ cho tôi, vì quá liều mà sỗ sàng như thế này.

Đào-xuân-Hương lại nói:

« Công-tử đã có lòng hạ-cố đến, thì tôi cảm tạ lắm; nhưng phải làm những việc chính-đính, khỏi về sau sinh ân-hận... »

Nói dứt lời, nàng cùng mụ già trở gót về nhà. An-hữu-Hà đi liền Đào-xuân Hương đến đầu cầu mới trở lại.

An-hữu Hà về đến nhà nói với song-thân rằng đi chơi ở Quảng-hoa-viên mới về. Chàng vào trong thư-phòng, gọi Triệu-Lân mà bảo rằng:

— « Ta được gặp Đào tiểu-thư rất lấy làm bằng lòng. Thật là một người thiếu-nữ thùy-mỵ, tài có sắc có. Đây ta giao cho người món tiền này để thưởng cho người và thưởng cho mụ già. »

Triệu-Lân thấy An-hữu-Hà cho một món tiền khá to, mừng rỡ vâng vâng dạ dạ; rồi cái chào trở ra.

Đào xuân-Hương về đến nhà, đã thấy thân-mẫu ngồi đợi, nàng vái chào rồi vào nhà trong.

Triệu-Lân mang món tiền ấy đến nhà mụ già cho một nửa. Hai người được tiền lấy làm mừng lắm.

Đào xuân-Hương vào trong thư-phòng nằm nghĩ; hết nghĩ ra lại nghĩ gần, nghĩ đến cái « duyên kỳ-ngộ », mà không biết sau này nó ra thế nào. Nàng mệt nhọc thiu thiu ngủ, mộng thấy một con rồng quấn vào người. Nàng khiếp sợ, chợt tỉnh dậy mới biết là chiêm bao. Nàng thác dậy nghĩ thầm rằng: « Cái chiêm bao mới lạ lùng chớ! »

Nàng nghĩ như thế, rồi lại nằm xuống, tay cầm quyển sách. Cả đêm hôm ấy, Đào-xuân-Hương nghĩ quanh nghĩ quẩn, không tài nào ngủ được. Cho hay, trai tài gái sắc gặp nhau, dây tơ tình tự nhiên buộc vào; muốn dứt ra lại càng thêm khăng khít. Sáng sớm hôm sau nàng gọi mụ già vào trong phòng mà hỏi rằng:

— « Chẳng hay người thiếu-niên tối gặp hôm qua, người ở đâu, tính danh là gì? »

— « Bẩm tiểu-thư, công-tử tên là An-hữu-Hà, con trưởng quan phủ ở phủ này. Công-tử là một người có thiên-tư hiếu học. Ở vùng này ai ai cũng kính phục công-tử là người có kỳ-tài. Tài kỳ, hạnh kỳ, chắc là sau này làm nên. »

— « Công-tử có anh em nào nữa không? Cha mẹ thế nào? »

— « An công-tử là con một. Quan phủ đã có tuổi, ngài là một vị phúc-tinh, vừa nay dân sự được đội ơn ngài nhiều lắm; An phu-nhân là một bậc từ-mẫu, rất là yêu quí công-tử. »

Nàng hỏi xong, bảo mụ già xuống nhà dưới. Nàng ngẫm nghĩ một mình rằng:

« Nếu vậy sự tình có này cũng là hay, có lẽ lòng trời xui khiến, nên ta mới gặp người thiếu-niên tuấn-tú, con nhà thế-phiệt, lại cao học giỏi. Ta chỉ e gặp phải quân ngu độn, cậy cha mẹ giàu có, lấy của cho thân, hay quản du-thủ du thực ăn chơi phóng đãng. Làm thân con gái gặp phải những quân ấy, thật là « hoài hồng ngậm cho chuột vọc, hoài hòn ngọc cho ngàn vầy ». Nàng nghĩ như thế, rồi đi ra hầu mẹ, nhân vui câu chuyện mà nói rằng:

— « Đêm hôm qua con mệt nhọc, nằm mơ màng trong lúc chiêm-bao thấy một con rồng quấn vào mình con. »

— « Ngày hôm qua con đến chơi ở Quảng-hoa-viên, khi trở về còn mệt mỏi, đêm hoàng hôn con mơ thường như vậy, con không nên để tâm đến việc mộng mị. »

Nàng cái đầu làm thinh không trả lời.

Cái đêm mà Đào-xuân Hương nằm mê thấy một con rồng quấn vào mình, thì An-hữu-Hà mơ tưởng đến nàng, suốt năm canh trằn trọc, hết đứng lại ngồi, chỉ mong cho được đẹp duyên Tần Tấu với Đào-xuân-Hương.

Cách đấy chừng vài mươi ngày. An-hữu-Hà lại được gặp Đào-xuân-Hương ở Quảng hoa-viên. Vài mươi ngày vắng mặt, chàng dường như hàng năm không gặp! Chàng vui mừng như cá gặp nước, như rồng gặp mây vậy. An-hữu-Hà mới trông thấy Đào-xuân-Hương tươi cười mà rằng :

— « Kính chào tiểu-thư, tiểu-thư vì tôi mà bận lòng, mà tôi cũng vì tiểu-thư mà biếng ăn ít ngủ. Này! tôi nghĩ rằng đối người ta khác chi con sông kia, nước theo dòng mà chảy xuôi, trông thấy nước nghĩ đến đời, luống những buồn tênh! Nhưng ta ngẫm cảnh, thấy cỏ hoa mơn mởn chào chúa xuân, lòng ta lại một đôi phần vui vẻ... »

Đào-xuân-Hương nghe nói, nét mặt ra về buồn, vừa đi vừa nói rằng :

— « Đời người vì như giấc mộng đêm xuân. xuân nhật bất tái lai, cái tuổi xuân của ta chẳng còn được mãi. . . chẳng bao lâu mái tóc điểm hoa râm. Tuổi xuân-xanh thế này, biết sau này ra sao. »

— Tiểu-thư ơi! Tiểu-thư lo rằng cái xuân kia đi mà không lại, cái tuổi của đời ta mỗi ngày một nhiều; nếu không được hưởng cái lạc thú trong gia-đình, cũng là hoài một đời xuân-xanh. Tôi cũng một lòng như tiểu-thư tính cuộc vuông tròn. »

— « Vậy! công-tử đã có lòng luyến ái, thì tôi cũng xin vâng lời. Lần trước, tôi đã nói với công-tử phàm những việc của người quân-tử làm là việc chính đáng. Vậy, xin công-tử về nói với song-thân tìm mối-nhân nói với thân-mẫu tôi. Khi thân-mẫu tôi nhận lời, tôi mới yên. »

— « Tiểu-thư đã dạy như vậy, tôi xin theo lời, tôi về lựa lời nói với song-thân tôi cho việc giáp chữ nhân cùng Châu Trần này chóng thành. »

— « Nói chuyện đã lâu, xin công-tử trở về kẻo tôn-đường trông mong »

(*Còn nữa*) Trương-thanh-Trai

Cuộc thi thơ

Của Ngô-tuỳ-Quyên nữ-sĩ

MMMCIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Khuê-các là hương nhật-nguyệt chung
Một ngọn cung tường nền quốc giám
Mấy hàng khoa giáp giếng tiên rồng.
Nghiên bao bể rải tràn sông Nhị,
Bút giác trời mang ngữ núi Nùng.
Mưa tạnh gió hòa sao lại tỏ,
Văn-minh khách tới ngửa đầu trông.

Nguyễn-thị-Kim, Hanoi

MMMCIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu là đây có phải không?
Đất thánh xây nên nền Khổng-học,
Núi Nùng rạng vẻ nếp nho-phong.
Lầu son trắng tỏ gương kim cổ,
Bia đá tên ghi dấu tỏ tông.
Con cháu tiến rồng ai đó hỡi,
Bảo nhau nhang khói phụng thờ chung

Nguyễn-thị-Thược
21, Ruelle Trung-lộp, Hanoi

MMMCV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu đi truyền đã mấy đông.
Nhật-nguyệt đôi vầng soi cõi Á,
Cang trường chín mối nhận ngất trời đông
Khắp tây nam bắc đều chiêm ngưỡng
Mà Lý, Trần, Lê vẫn kính sùng.
Phong hóa tuy nay đã đổi mới,
Ta ân quả tốt nhớ công trồng.

Nguyễn-văn-Thường, Haiphong

MMMCVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu vũ trơ trơ với núi sông,
Bến Nhị long lanh hương nhật nguyệt
Non Nùng chót vót mái tường cung.
Sánh cùng Hoàn-Kiếm văn bia đá,
Coi khác Hồ Tây võ tượng đồng.
Dân bể trải qua đã mấy cuộc,
Mà cung phủ mỹ vẫn còn trông.

Trần-văn-Tính
7, Rue Richaud, Nam-định

MMMCVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu mạo lâu còn với Hóa công.
Bến Nhị trăng soi đan hóa vũ,
Non Nùng mây tỏa các ngâm phong.
Cương thường trụ vững trời nam bắc
Chở đậu tương bay đất Lạc Hồng.
Thành đạo từng phen dâu bể mấy,
Cung tường cao chiếm thú non sông.

Trần-văn-Biền
9, Rue Richaud, Nam-định

(*Còn nữa*).

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 19 độ
15 giờ 22 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.		11	30
—	nhì, —	10	50
—	ba, —	9	85
Thóc hạng nhất,	—	6	4
Bắp ngô	—	7	00

Giá bạc Kể từ ngày 17 Décembre 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là **10 f. 15**

Tin đường sá — Con đường từ Yên bày đến Lục-an-châu, ở khoảng dưới Dong lang, nay xe cộ không đi lại được, dù xe nhẹ cũng vậy.

Quan Thống-soái mới ra Hà-nội. — Quan Tổng-soái Andlauer, Tổng-thống các đạo binh Đông-pháp đến sáng mai 18 décembre sẽ xuống tàu « *Jérusalem* » ra Bắc, chừng 21 này thì ngài đến bến Hải phòng.

Quan nguyên-soái Benoit coi các đạo binh Bắc-kỳ và phía bắc Trung-kỳ cũng sẽ ra cùng chuyến tàu ấy với ngài.

Đi thanh-tra bằng máy bay lên Hà-giang. — M. Bride, quan ám-sát việc chính-trị và hành-chính ở Bắc-kỳ đã đi chiếc máy bay *Adjudant Delage* lên thanh-tra các công-sở trên hạt Hà-giang. Máy bay này do viên phó-quản Caffre cầm máy. Khi ở Hà-nội hay đi vào hồi 12 giờ trưa, thì đến 14 giờ rưỡi đã tới Hà giang, vậy là trong khoảng có 2 giờ rưỡi đồng-hồ mà đã bay qua được 3/4 địa-giới Bắc-kỳ vậy.

Đi tìm chiếc tàu « Hải-phòng ».

Cứ như một bức điện-tín riêng mà quan Thủy quân Đô-đốc mới nhận được thì chiếc tàu *Haiphong* nghe đâu bị nạn tại một cái vũng bờ bể Trung-kỳ. Nội buổi sáng hôm nay thì chiếc pháo thuyền *Malicieuse* đến tìm ở trong vũng ấy và sự thể thế nào thì tàu ấy sẽ điện sau.

Hội-đồng đề-hình. — Các quan chức có tên sau này đều cử vào chân Hội-đồng đề hình ở Bắc-kỳ trong năm 1925 :

Quan cai trị Delamarre, giám-đốc các việc chính trị và hành chính tại Bắc-kỳ làm chánh hội-đồng; quan Đại-tý M. Bellier ở vệ khố đỏ thứ nhất làm hội viên; Arnoux tham-biện lục-sự tại tòa Thượng thẩm Hanoi làm lục-sự.

Khi nào Hội-đồng đề hình phải họp ngoài quản hạt của các tòa-án Hanoi và Haiphong thì M. Conget là quan thẩm phán tại Hanoi, quyền tá lý (substitut général) sẽ dự hội đồng ấy chiếu theo điều thứ nhất chỉ dụ ngày 14 avril 1906.

Mỗi khi trọng tội xảy ra tại địa-hạt Hanoi, hay là Haiphong thì các quan Đốc-lý hai thành phố ấy cũng đến dự hội đồng như là các quan công sứ các tỉnh.

Cuộc đua ngựa. — Đến ngày 25 décembre tại Hanoi sẽ mở cuộc đua ngựa là lần thứ tư.

Tiểu-thuyết « Thủy-hử ». — Tôi tiếp được bức thư của ông Nguyễn-đình-Hường, tri-châu Hà-cối bàn về 4 chữ « *Diện như trùng-tảo* » ở trong bộ « *Thủy-hử* ». Ông nói hai chữ « *Trùng-tảo* » là bởi chữ « *Huân-cúc* » in lầm mà thành ra, vì « *Trùng-tảo* » là quả táo chồng thì thật không có nghĩa bằng chữ « *Huân-cúc* » là quả gắc đỏ. Vậy từ nay nên đọc làm bốn chữ « *Diện như huân-cúc* » nghĩa là nói mặt Chu-đồng đỏ như quả gắc, trông tựa như ông Quan-công ở trong b « *Tam-quốc-chí* » vậy.

Mấy câu bàn này nghe rất có lý. xin đăng lên báo chương để thương-lượng cùng các độc-giả, cũng là một cách cầu cho bản dịch-văn sau này may có thể được là hoàn-toàn vậy. Đện-giả quả không dám giấu cái vụng, xin cám ơn ông Nguyễn-đình-Hường và xin các đ c-giả t ấy chỗ nào nghi-ngờ, cứ viết thư chỉ-bảo cho.

N. Đ. M.

Đồ đồng bày tết!
Đồ đồng biếu tết!!

HOÀNG-XUÂN-LAN
Fonderie Tonkinoise
53 bis, Avenue Henri d'Orléans, 53 bis
(Đầu ngõ Trạm)
HANOI

Tòa án Đại-hình. — Sáng thứ ba hôm qua, quan chánh viện Thượng-thẩm đã kỳ nghị định định đến ngày 9 février 1925, hồi 8 giờ sáng, sẽ bắt đầu mở vụ án đại-hình thứ nhất về năm 1925. Vụ án ấy sẽ do quan cố vấn tòa Thượng-thẩm Nizet chủ tọa và hai quan cố vấn Paul và Dupré dự nghị.

Xiếc Đại-nam. — Từ khi chúng tôi bắt đầu khai đến giờ, được các quí-khách chiếu cố cho rất đông, vậy trước khi tôi từ-biệt các ngài trong ít lâu để đi khai diễn tại Hải-dương, xin có mấy lời trân trọng để cảm tạ.

Lưu-khánh-Vân.

Indochine-Films & Cinémas
33, Boulevard Henri Rivière, 33
HANOI

Sở làm phim ảnh « Service Production » của bản-hội ở số 1, Rue de la Sapèquerie, Hanoi, muốn mô-mang về nghề đóng trò chớp bóng ở Đông-Pháp này theo như các nước. Bản-hội chủ ý muốn tìm nhiều người bản-xứ thích làm nghề đóng trò để làm phim. Thứ nhất là vai đóng trò buồn cười (comique) mà có thể theo đòi cách điệu như Charlot, Biscot, Lui, vân vân. Ai muốn giúp bản-hội mà thành nên được nghề thì xin viết thư ngay cho bản-hội.

VÌ ĐI MÀ BÁN

Một cái auto Citroën 10 mã-lực, rất lịch-sự, máy rất tốt, lại có nhiều đồ phụ-thuộc, từ lúc mua đến nay bao giờ chủ-nhân cũng cẩm máy lấy.

Giá bán hạ là: 17.000 francs, lấy ngay cũng được. Xin cứ hỏi quan Ba Schérer ở Cité Jauréguiberry, số 12.

HIỆU BÁO-CHẾ :
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG CATALOGUE) Ở BÀY

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montéso
54, RUE PAUL BERT, HANOI
DẦU GAN-CÁ-VIÊN
(*Capsules huile de foie de morue*)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ : 0$90

Hội Hồng-thập-tự. — Trong khi đi quyên để mở cuộc chợ phiên ngày 21 tới nơi này thì hội Hồng-thập-tự đã được các nhà thương-mại Tây, Nam và Trung-hoa hoan-nghênh lắm, ai nấy đều sẵn lòng giúp vào cuộc làm phúc cả. Vậy Hội-đồng xin có lời cảm tạ tất cả các nhà có lòng quảng-đại quyên giúp hội. Nếu ghi chép tất cả quý tính phương danh thì nhiều quá, vậy hội-đồng chỉ xin biên tên những ngài quyên từ 3 đồng trở lên mà thôi, song cũng xin tỏ lời nhờ on tất cả các nhà đã quyên giúp bất cứ là bao nhiêu.

Hiện đã có các nhà sau này quyên giúp là :

Banque de l'Indochine 200 p ; Banque Industrielle 150 p ; Distillerie de l'Indochine 200 p ; M. A. R Fontaine 50 p ; F. Sauvage 100 p ; Crédit Foncier de l'Indochine 150 p ; Hôtel Métropole 25 p ; M. Jaspar 50 p ; Etablissement Gratty 50 p ; M. Bodart, consul à Yunnanfou 10 p ; Pharmacie Cassagne divers dons 20 p ; maison Oginastro 2 caisses de champagne ; Union commerciale Indochinoise & Africaine 2 caisses de champagne ; maison Boy Landry 4 caisses de vin ; Grands Magasins Réunis 1.250 francs e divers dons ; maison Poinsard et Veyret 2 caisses de champagne et 22 boute lles liqueurs ; maison Denis Frères 2 caisses de champagne et 2 bouteilles liqueur. maison Hoc-Guime-Seng 3 p ; maison Đông-hưng, rue de la Soie 3 p ; M. Ng-h.-Vi, rue des Paniers 3 p ; Anonyme 3 p ; M. Ng-đức-Liên 3 p ; maison Thine-Seng 5 p ; MM. Vũ-chinh-Bình, rue Jules Ferry 3 p ; Chinh-đức-Thực, rue Carreau Nam-định 3 p ; Madame Mourgues, Hôtel des Colonies 3 p ; M. Tài, rue du Chanvre 3 p ; maison Hiệp-thành Francis Garnier 5 p ; MM Tạ-duy-Tư, rue du Lac 3 p ; Valez 3 p ; M. Ng-t-Tuang 3 p ; M. Quang, rue des étoffes 5 p ; maison Lợi-ký 5 p ; maison Quảng-hưng 3 p ; maison Anthanh 3 p ; maison Ao-yên-ky, rue des Cantonnais 3 p ; maison Đông-thái, rue des Cantonnais 3 p ; maison Chi xương, rue des Cantonnais 3 p ; maison Bao-s-tương 3 p ; Au Dragon d'Or 10 p ; maison P ú-thành 3 p ; MM. Penasany 10 p ; Đao-v-Đan, rue du Chanvre 3 p ; Lê-vinh-Phúc rue du Chanvre 10 p ; Imprimerie Ngô-tử-Hạ 3 p ; Lê-Ngọc 3 p ; M. Meyappachetty, rue de la soie 5 p ; maison Nhan-hoa-Đoàng, rue des Voiles 10 p ; Bazar Vinh-ký Divers objets ; maison Đông lích, rue des Voiles 3 p. ; maison Vĩnh-phong, rue des Voiles 5 p. ; maison Tong-phat, rue des Voiles 5 p. ; maison Kiến-lâm, rue des Voiles 5 p. ; maison Kan-nam, rue des Voiles 5 p. ; maison Hong-chương, rue des Voiles 3 p. ; maison Tânthành-an, rue des Voiles 5 p. ; maison Thai-tan, rue des Voiles 3 p. ; M. Lê-trung-Ngọc, rue de la Soie 5 p. ; maison Kim-phong, rue des Médicaments 3 p. ; Ecole Franco-Cantonnaise rue des Voiles 4 p. ; maison Đông-xương, rue des Voiles 5 p. ; maison Lợi-sương, rue des Voiles 3 p. ; M. Phong-tác-Chang, rue des Voiles 5 p ; M. Alez, Route de Huế 3 p ; Pharmacie Blanc dons divers et 25 p ; maison Chabot 1 coupe en cristal sur pied ; M Gravereaud 1 pousse pousse de maître (mis en location) ; maison de la Pommeraye 100 p ; M. Thuận-long 30 p ; maison Huchet et Lapeyre 2 caisses de vin mousseux et 3 litres cognac.

Hội Trí-trí. — Đến ngày mai là thứ năm 18 tháng chạp tây này, hồi 8 giờ tối, ông Lê-văn-Huyến sẽ diễn-thuyết về « Vài thứ đá mỏ ở Bắc-kỳ ».

Hội có sẵn mấy thứ đá sẽ bày ra để thính giả xem.

Xin mời các ngài hội-viên đúng 8 giờ tối mai vui lòng đến dự nghe ở nhà hội cho đông.

Hội Trí-trí lai cảo

Tòa Lãnh sự Manille. — M Ngphương-Đạo thư-ký thượng hạng tại phủ Toàn-quyền tòng sự tại tòa lãnh-sự Pháp ở Manille nay được phép nghỉ 30 ngày tại Hanoi, lĩnh cả lương.

ĐÃ CÓ
CHUYỆN GIẢI TRÍ
THỨ BA
Bán ở khắp các hàng sách
Giá 0$15

Quá chơi hội muỗi. — Nói đến cái cảnh bà con đi trẩy hội muỗi ở Phủ-dức tuy có nhiều người vì hội mà nên giàu nên có, lại có kẻ vì hội mà nên lứa nên đôi, nhưng cũng nhiều người vì hội mà đáng buồn đáng thương nữa.

Như hôm nào đây có một người vì ở chờ lâu quá, nào là tiền ăn, trọ, lại có màn mè cờ bạc phải cầm cả món bài và ô giấy nữa để lấy tiền về.

Lại một bà nào đó gần đến ngày sinh tháng đẻ ham lợi cũng đi, nhưng đến nơi chưa đến lượt mua được, phải chờ lâu, nhiều thì giờ lên núi chơi cho tiêu khiển, ngờ đâu để vãi cả ra trên núi. Thảm nữa là một bà cụ già đã đến 60 tuổi chen nhau ở trước cửa kho muối bị ngã gãy cả một ống chân, sau nhiều người cõng bà cụ ra hiên kho và buộc thuốc cho.

Cái nông nỗi đi trẩy hội muỗi như thế đã thấm thía chưa.

Vạn-An lai cảo

Cuộc đấu-xảo tại Paris. — Trong số báo ngày hôm qua, về mục đấu xảo Paris, có bỏ sót mất một câu ở trang thứ hai, đầu cột cuối cùng. Vậy nay xin đăng lại cả cái đoạn thuộc về đồ dự cuộc đấu xảo như sau này :

Những đồ có thể dự cuộc đấu xảo là những đồ này :

1· Đồ gỗ, đồ chạm, đồ sơn và đồ khảm.

2· Các đồ dệt theo mĩ thuật và đồ thêu.

3· Đồ thau, đồ đồng và đồ kim- oàn.

4· Những đồ mĩ thuật bằng đồi-mồi, bằng ngà và bằng sừng.

5· Các đồ trang-sức.

Một xâu rất dài. — Sở Mật-thám vừa bắt được một đám xóc-đĩa ở nhà tên Phận-v Xuân là cai xe ở hàng Than số 28 Chủ nhà gá và con bạc đều phải giải về sở Mật-thám cả. Trong số ấy có 17 người đàn-ông và 13 người đàn-bà. Lúc đang đánh lại bắt được 225$ 64 thì đã tích-kỷ cùng với những bát đĩa và giường chiếu ở trong sòng đem về sở Mật-thám cả. Xưa nay các đám bạc to cũng nhiều mà đến khi bắt được thì tiền chỉ thấy nói được mươi lăm đồng là cùng, vậy mà đám này vớ được nhiều đến bẩy nhiêu là lần thứ nhất vậy.

Xin có lời khen các viên-chức Tây Nam đã có công bắt được đám bạc lớn.

(Xem trang thứ ba, cột thứ ba)

In nhanh!
Chữ đẹp!
Giấy tốt!
Giá hạ!

Bản-quán mới nhận được các thứ giấy ở Tây gởi sang, như giấy thiệp danh, giấy báo-tang, giấy viết thư, vân vân.

Vậy từ nay bản-quán sẽ bắt đầu nhận các việc in như mọi nhà-in khác.

số 84

THÚY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Dưới ánh lửa sáng, trông thấy có một chiếc thuyền con. Một người chèo thuyền và một vị tiên-sinh ngồi ở mũi thuyền, tay cầm thanh bảo-đao sáng loáng.

Vị tiên-sinh ấy quát to lên mà rằng :

— Chớ để cho một đứa nào chạy thoát!

Bấy giờ quan quân đang dàm-dụm mà bỏ lấy nhau. Bỗng thấy mặt bờ bên đông có hai người đem bốn năm tay phường-chài, mỗi người cầm một ngọn giáo sáng loáng; mặt bờ bên tây cũng có hai người đem bốn năm tay phường-chài, cũng mỗi người cầm một ngọn giáo sáng-loáng, cùng nhau tiến vào, đâm chết bọn quan-quân. Chỉ trong chốc mắt, cả bọn quan-quân hơn một nghìn người đều bị đâm chết, ngã lăn ra đấy, trông như một đống đất bùn.

Hai người ở bờ bên đông, tức là *Triều-cái* và *Nguyễn-tiểu ngũ*; hai người ở bờ bên tây, tức là *Nguyễn-tiểu-nhị* và *Nguyễn-tiểu thất*. Còn vị tiên-sinh ngồi ở mũi thuyền kia tức là *Công-tôn-thắng* đang làm phép hô phong đó.

Năm vị hảo-hán đem mười mấy người phường-chài giết chết hết một bọn quan quân ở trong bãi lau, chỉ còn sót có một mình *Hà-đào* trốn đã tại dưới sạp thuyền.

Nguyễn-tiểu-nhị đem *Hà-đào* lên bờ rồi trỏ mặt mà bảo rằng :

— Mày là một con mọt già làm hại dân ở trong hạt *Tế-châu*, đáng lẽ ta sẻ thầy mày ra làm mồi trăm mảnh mới phải. Nhưng ta tha mày về để bảo cho lão phủ *Tế-châu* biết rằng : Ba anh em nhà họ *Nguyễn ở Thạch-kệ-thôn* và một vị thiên-vương ở *Đông-khê-thôn* tên gọi *Triều-cái*, đều không ở ải là tay tầm-thường, xin chớ trên vào. Tu không tới phủ tổng lương thì chớ, chúng bay đừng có mon-men đến làng ta mà mua lấy cái chết vào mình. Nếu chúng bay dám cứ thường thì vô-luận rằng một viên phủ-doãn nhỏ nhỏ, bay là một viên phủ-án của *Sài thái-sư* sai đến, chẳng kể làm chi, dẫu chính thằng khọm già *Sài-kinh* kia thân-hành tới đây, chúng ta cũng đâm cho vài ba mươi nhát chết toi vậy. Lão nay ta tha chết cho mày, về nên bảo nhau, đừng có mê ngủ. Chỗ này hết lối đi rồi, để ta bảo người trỏ đường cho mày về.

Bấy giờ *Nguyễn-tiểu-thất* chèo một chiếc thuyền nhỏ, chở *Hà-đào* ra đến chỗ con đường lớn, rồi quát to lên mà bảo rằng :

— Mày cứ đi thẳng lối này thì sẽ tìm được đường ra. Cả bọn quan-quân kia đều phải chết nhẵn, nhưng chẳng lẽ một mình mày được an-nhiên mà về, khiến cho thằng giặc già làm phù-đoạn lại đắc-ý cười, ấu là ta phải xẻo hai tai mày, để lại, dùng làm chứng cớ.

Nguyễn-tiểu thất rút một lưỡi dao nhọn ở bên mình ra xẻo tai *Hà-đào*, máu trơi chảy ra đầm đìa. rồi cởi trói đuổi lên trên bờ. *Hà-đao* được sống sót, thật là hú vía, tìm đường trở về *Tế-châu*.

Lại nói chuyện *Triều-cái*, *Công-tôn-thắng* và ba anh em họ *Nguyễn* cùng mười mấy người phường-chài chèo mấy chiếc thuyền con tự *Thạch-kệ-thôn* đi sang *Lý-gia đạo*, để đến họp nhau với bọn thuyền *Ngô-dụng* và *Lưu-đường*.

Ngô-dụng hỏi đến việc chống-cự quan-quân, *Triều-cái* thuật hết đầu đuôi lại một lượt. *Ngô-dụng* cùng mọi người nghe nói, lấy làm mừng-rỡ, rồi cầm thuyền lên bộ, đi đến tửu-điếm của *Chu-qui*.

Chu-qui thấy mọi người kéo đến, tỏ ý muốn xin nhập bọn, vội-vàng ra nghênh-tiếp. *Ngô-dụng* thuật hết lai-lịch của *Chu qui* cho lại giới thiệu từng người một. *Chu-qui* nghe nói, có ý mừng rỡ, mời vào ngồi cả trong nhà, rồi gọi người nhà dọn rượu để khoản-đãi.

Chu-qui lại rút một mũi tên ở trong tài da, giương cung trông về phía bụi lau bắn thẳng một phát, bỗng thấy một tên lâu-la chèo chiếc thuyền con đi ra.

Chu-qui vội-vàng viết một phong thư nói rõ sự-tình đầu đuôi, và biên họ tên các vị anh-hùng vào trong thư ấy, bảo tên lâu-la đem vào báo trước để nơi sơn-trại biết. Lại nhất diện sai người giết dê để khoản-đãi các vị hảo-hán.

Sáng sớm hôm sau, Chu-qui gọi một chiếc thuyền lớn, mời tất cả các bậc hảo-hán xuống thuyền lại dắt cả mấy chiếc thuyền của *Triều-cái* đem đến, cùng tiến vào sơn-trại.

Đi trong hồi lâu, đến một chỗ bến nước thì bỗng nghe có tiếng chiêng trống, *Triều-cái* ngẩng đầu trông lên, thấy bảy tám tên lâu-la đang chèo bốn chiếc thuyền con, để đi tuần-tiễu ở mặt hồ.

Mấy tên lâu-la ấy trông thấy *Chu-qui*, đều cất đầu chào, rồi lại đi ngay.

Khi thuyền đến bến *Kim-sa* thì *Triều-cái* cùng mọi người theo *Chu-qui* lên, chỉ để người nhà và mười mấy người phường coi sóc đợi ở dưới thuyền.

Lại thấy có mấy chục tên lâu-la ở trên núi xuống đón. *Vương luân* cùng các vị đầu-lĩnh đã ra đứng tại ngoài cửa quan đề nghênh-tiếp. Bọn *Triều-cái* trông thấy, liều vội-vàng thi-lễ cái chào.

Vương-luân đáp rằng :

— *Vương-luân* này được nghe đại-danh của *Triều* thiên-vương đã lâu, khác nào như tiếng sấm vang ở bên tai, ngày nay thiên-vương bỗng quá bộ tới chốn sơn-trại này, thật lấy làm vẻ-vang cho chúng tôi lắm.

Triều-cái nói :

— *Triều cái* này nguyên là một người không học, tính-chất thô-lỗ, ngày nay xin đem đầu đến làm một tên tiểu-tốt ở dưới trướng đại-vương. Nếu đại-vương có lòng thu-nhận cho thì chúng tôi lấy làm may lắm.

Vương-luân nói :

— Hà-tất lại nói như thế, bẩy xin mời về sơn-trại, rồi ta sẽ cùng nhau thương-nghị.

Cả bọn cùng theo *Vương-luân* đi lên núi. Đi đến nhà *Tụ-nghĩa-sảnh*, *Vương-luân* hai ba lần khiêm-tốn mời bọn *Triều-cái* lên thêm.

Bấy người bọn *Triều-cái* đứng một hàng chữ nhất ở phía bên dưới, còn *Vương-luân* cùng các vị đầu-lĩnh trong sơn-trại thì đứng ở phía bên tả, hai bên cùng nhau vái chào, rồi chia bên chủ bên khách, đều ngồi xuống ghế.

Vương-luân gọi các tiểu đầu-mục, truyền cử nhạc chúc mừng, lại bảo một tên đầu-mục đi xuống chân núi để khoản-đãi những người tùy-tòng về đàng *Triều-cái*.

Dưới chân núi đã riêng có một nhà khách-quán. Bấy giờ trong sơn-trại giết hai con bò, mươi con dê và năm con lợn. Tiệc mở linh-đình, đàn sáo riu-rít.

Trong khi uống rượu, *Triều-cái* giải bày hết mọi nỗi đầu đuôi cho bọn *Vương-luân* nghe. *Vương luân* kính ngạc hồi lâu, ngẫm nghĩ trong lòng, không nói câu gì, chỉ ngồi nín lặng và ấm-ử, ừng đáp hão huyền mà thôi.

Tiệc mãi đến tối mới tan, các vị đầu-lĩnh lại đưa bọn *Triều cái* xuống năm nghỉ ở nơi khách-quán tại dưới chân núi và cắt người hầu-hạ phục-dịch.

(*Còn nữa*).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân-kính
Mặt đá kín
có chữ dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
2069

泰金獅子名茶

Từ khi văn-minh khai hóa đến nay, phàm vật gì cũng vậy, có cạnh-tranh mới có tiến-bộ, có so-sánh mới biết tài-năng, như bản hiệu từ khi khai-trương đến nay đã từng một trăm năm, hết sức nghiên-cứu về một nghề chè, không những hợp vệ-sinh mà thôi, lại có mùi thơm ngào-ngạt như hoa mới nở pha đi pha lại vẫn như thường, thế cho nên nhà chí-nghiệm và đấu-xảo ở đất Trung-hoa đã công nhận cho là chè hiệu con Sư-tử này là tru đẳng, ơn nhờ Nhà-nước mở kỳ Hội-Chợ này có đủ cả một người Viễn-đông ta, cho nên bản-hiệu cũng gửi vào một phần để phô-trương cái tài-tình chế-tạo tại gian số 25 dãy F, để thừa tiếp các quí ông, quí bà, và đặt riêng phòng bán tại Hội-Chợ gian ấy, để quí quan mua về so sánh mới biết là bản-hiệu nổi sau có vậy.

KIM-THÁI

HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272.

HANOI : Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Téléphone 480.

2191

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal

0 $ 95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phải yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhám, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay !

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0 $ 90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

MỘT DỊP HIẾM CÓ

Thứ serge toàn laine mùi huyền — khổ rộng 140/m. Dùng may quần áo đàn ông thì thực đẹp, giá 2 $ 8) và 3 $ 50 một thước.

Hỏi xin mẫu tại hiệu : H. Vallée, 37, phố Paul Bert, Hanoi.

Xin gửi luôn cả timbre để giả lời.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người có tuổi, đường khí huyết không lưu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng nhức đầu, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì không gì bằng dùng thuốc:

Gouttes de Virginie

chỉ vài chục khắ đỉ khỏi bệnh.

Giá bán: 1 $ 20 một lọ

Ngạch tòa-sứ. — M. Ng-văn-Nghị, thư-ký hạng tư, được từ chức, kể từ ngày 26 Novembre 1924 trở đi.

Ngạch khán-hộ. — Các nam nữ khán-hộ có tên sau này đã trúng tuyển kỳ thi ngày 12 août 1924, đều được bổ khán-hộ thượng hạng hạng tư :

MM. Ng-văn-Lộc, Nguyễn-Bát, Ngô-trọng-Bính, Tạ-quang-Công, Ng-văn-Hiếu, Ng-văn-Dược, Đặng-đức-Phong và cô Ng-thị-Thu.

M. Bùi-viết-Xương, khán-hộ tạm thời ở Phú-thọ đã trúng tuyển kỳ thi ngày 25 Août 1924, nay được bổ khán-hộ tập sự, và bổ vào tòng sự tại nhà thương Bảo-hộ Hanoi.

Lời cảm ơn. — Chúng tôi xin có mấy lời trân trọng cảm tạ các cụ, các ông, các bà cùng thân bằng cố hữu đã có lòng thương thăm viếng và đi đưa đám Nhạc-mẫu chúng tôi ở phố Sinh-từ số 10 Hanoi. Trong khi tang-gia bối rối có điều gì sơ suất, xin các cụ, các ông, các bà tha thứ đi cho thì chúng tôi lấy làm cảm tạ vô cùng.

Tế-tử Lê-bá-Đạt,
Vũ-hữu Hòe tức Đào
Phan-văn-Hỷ,
Nguyễn-văn-Khương.
Đồng gia quyến đẳng bái tạ

Lại mất trộm dây điện-thoại. — Tên Ng-đình-Dương 21 tuổi quán làng Đông-cứu (Bắc-ninh) can phạm về việc ăn cắp giây điện-thoại đã phải bắt giam để xét hỏi.

Bọn ăn cắp khuy. — Tên Ng-v-Toàn 16 tuổi và Vũ-v-Môn 17 tuổi là con-lì ở bờ sông ăn cắp một cái khuy vàng của cô Trần-thị-Thê ở đường Huế, cũng phải bắt giam để xét.

HỘI BẢO TRỢ TRẺ-CON TAY LAI VÔ THỪA NHẬN

Các nhà giữ sổ về xổ cuộc sổ-số trẻ con tây lai vô thừa nhận nên kíp gởi giả các sổ đề hoặc bán hết, hoặc chưa bán hết cũng được và gởi giả cái tiền bán vé lại nữa. Gởi đến bộ tổng thư-ký của hội, phố Delorme. Hà-nội.

Các vé chưa bán được, mà gởi giả lại trước ngày sổ số, hội sẽ mua lại, nhưng vé chưa xé ra mới được.

Những vé chưa bán được, mà trước ngày 20 này không gởi đến phòng tổng thư-ký, thì sẽ coi như là các nhà giữ sổ mua vậy, vì các vé ấy sẽ được dự cuộc sổ-số ngày 21 này.

Hội-trưởng: RÉVÉRONY.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Việc đâm tàu « Hưng-thịnh ». — Bản báo vừa tiếp được bài sau này về việc đâm tàu *Hưng-thịnh* :

Nguyên hôm 13 ta mới rồi, hồi 10 giờ sáng, tàu *Hưng-thịnh* ở Kiến-an về Hải-phòng vừa đến địa-phận làng Đồng-tử thì bị đâm. Tin ấy khi đến Hải-phòng khiến cho nhân-dân đều lấy làm lo sợ. Đi đến đâu cũng thấy nói chuyện tàu đâm. Hồi 4 giờ chiều, tôi đến tận nơi xem thì thấy tàu chìm nghỉm không trông thấy ống khói. Ở trên bờ sông thì thấy những tiếng người kêu ầm ĩ kẻ khóc con rầm rĩ lăn lộn cả khúc sông nghe rất là thê thảm, người có lương tâm mất trông thấy tai nghe tiếng ấy là chẳng chan mày rơi lụy, ngay lúc ấy tôi được tiếp một ngư i bạn tôi cũng sống sót ở chuyến tàu ấy, có thuật chuyện lại rằng : Khi tàu còn ở bến, có xếp 60 bao gạo nếp đều để ở trên cả chứ không cho xuống quầy mà hành-khách lại đông thì nhiều người muốn đổi tiền lại, nhưng người mại-bản nhất định không nghe mà lại trả lời một cách rất là khinh thường : nào là mạng các anh đã to ai rẻ tàu người ta biết bao nhiêu của, tăng phú ! Khi tàu ở bến ra, người ta đã lấy làm ghê sợ lắm, vì mới chạy được một quãng thì nước đã chực tràn vào, các hành-khách kêu van cho ghé vào bờ để lên đất, nhưng người mại-bản tàu cứ một mực bảo không sợ, không sợ. Tàu bị đâm giữa khúc sông, đương lúc nguy-hiểm người bạn tôi đã thoát mạn, lại cứu được hai người nữa.

Anh mại-bản ơi ! mạng người ta dẫu không to bằng tàu ông chủ anh thật, nhưng anh phải biết rằng cái tàu dẫu có đáng năm mười vạn nữa dù có đắm cũng có thể làm ra được chứ mấy mươi con người bị thác oan đây thì bao giờ còn trông thấy nữa hỡi anh. Khốn nạn thay ! đường Hải-phòng đi Kiến-an không đầy một tiếng đồng-hồ, nào phải sóng to bể rộng sông gió dữ-dội gì cho cam, thế mà một chốc thiệt hại bao nhiêu mạng con người, ai trông cái thảm-trạng như thế mà chẳng thương tâm ?

Dương-đức-Nhiếm Vai cảo

VIỆT-TRÌ

Tàu mắc cạn. — Hai tháng trước đây, nước sông lên lên xuống xuống mãi, ai nấy chỉ mong cho hết cái nạn lụt đã được như ý rồi, nhưng bây giờ lại muốn cho nước lên, độ một hay nửa thước tây nữa cho hành-khách đi tàu thấy khỏi cái bực mình tàu cạn. Hãy xin nói phiếm tàu Chợ-bờ sáng 20 tháng một ta, tối hôm trước tàu ở Hanoi lên đến làng Châu-ha bị cạn còn có hơn một ki-lô-mét tới Việt-trì mà không có luồng nước nào cho tàu chở nặng có thể đi qua được. Hành-khách ở dưới lên Việt-trì và ở Việt trì xuống để đi Chợ-bờ đều phải đi thuyền đến tàu, và ở tàu lên bến Việt trì phải trả tiền tới ra, bọn lái thuyền đòi đắt quá. Tàu *Louise* cũng bị cạn ở chỗ ấy, thì đã có tàu khác đến đón khách ở Hanoi về bến Việt-trì. Hồi 5 giờ sáng ngày thứ ba tàu *Louise* lại chạy đến bến Việt-trì được để đón khách đi Hanoi lúc 10 giờ. Chẳng một nơi này tàu bị cạn, còn đường Tuyên-quang lại cạn hơn, cho nên phiên tàu bây giờ đi lại không được đông.

TUYÊN-QUANG

Bắt được cọp. — Vì ngày 29 mai vừa rồi, một người dân bà bị cọp vồ mất ở vùng Tuyên-quang, nên M. Scheepmans là chủ đồn-điền ở đấy, liền nghĩ kế nhất định trị được con cọp ấy mới nghe, ông bèn đặt một cái bẫy ở ngay chỗ người dân bà đã bị giống ác-thú vồ, chiều chiều ông đem hai con lợn ra để đấy làm mồi rử. Chú cọp ta quen mui, hôm tối giờ chiều hôm 14 vừa rồi lại đó đến, thấy mồi ăn quá, thành ra bị nhẩy vào bẫy ngay. Khi nó biết đã bị mắc bẫy rồi, thì không thiết gì mồi nữa, chỉ gầm kêu vang réo, cố vết sức phá được bẫy mà ra, may sao lũ ấy M. Scheepmans nhanh tay bắn ngay được.

Con ở này to lắm, nếu không trị được nó thì nhân dân còn bị lại hại chưa biết đến thế nào.

HÒA-BÌNH

Chợ Lương-sơn. — Bản quán tiếp được bài sau này gửi đăng báo đáp lại bài của ông M. nói về chợ Lương-sơn đăng ở số báo ngày 5 Décembre vừa rồi. Xét ra nay không phải là ông N. có ý phản-đối gì ông M., mà là chỉ cốt bày tỏ cho thêm rõ sự thực ra thôi. Vậy từ lấy lẽ công-bằng đăng báo như sau này để độc giả xét.

Bài « *chợ Lương-sơn* » của ông M. đăng ngày 5 décembre 1924, số báo 2316, có nhiều điều quá đáng nên chúng tôi là người trông nom về chợ ấy, xin viết mấy hàng bày tỏ để độc giả chư quân tử biết cho. — Số là chợ Đồn ở giữa tỉ Kẻ-sơn, mở đã được 21 năm nay, từ khi mở đến nay, kẻ buôn người bán càng ngày càng tụ về.

Nay lại thấy ông M. đã gửi lên báo-chương nói ở chợ có mấy người *sét lẹ* đồ tiền và mấy nhà quyền thế thu các giải, mua bán tiếp người buôn bán vân vân. Vậy tôi xin bày tỏ ra để các độc giả rõ. Chợ đồn (Kẻ-sơn) tiếng là chợ, nhưng phố xá thì ít, chỉ có 4 người dân Huê ngụ đấy, còn thì hơn 20 nóc nhà tỉnh người Mường ra ngụ buôn bán. Ở xã ấy vẫn thường chiêu những người đến ngụ để cho đông thêm phố xá luôn, nhưng vì thấy-thổ không được lành, cho nên lắm người đến rồi lại phải đi. Còn sự thu giải và mua bán hơn kém thì thật là không ai mua bán hơn kém bao giờ ; nếu lấy quyền-thế mà mua và lấy giải bắt nữa gánh hàng thì làm sao cho thành chợ được, còn lấy gì làm lời lãi nữa mà buôn bán. Còn như lấy giải là những tiền ở chợ làm bằng tre, bương, không được mấy ngày lại đổ nát, nên những kẻ bán hàng lắm hoặc hàng tạp hóa, hàng dầu muối vân vân, kể cho 5 xu người cho 3 xu góp lại cho những tên mõ chợ để nó làm lại cho tử-tế khỏi mưa gió đầy thôi. Còn như độ gần tết này những dân chung quanh đấy mỗi làng 5 người tuần để tuần canh giữ hạt mình, sợ nhỡ xảy điều gì chăng. Như mọi năm trước những dân đây chưa cắt tuần canh giữ thì thường bị phát hỏa ở chợ, và cướp giật ở đường sá luôn.

Đây chúng tôi không cần bày tỏ hết làm chi, xin nói đại khái mà thôi, mà chúng tôi cũng không phản đối gì ông M., vì chắc rằng ông chỉ nghe những sự đâu đâu mà giờ ngòi văn-chương đó thôi.

N. lai cảo.

MỚI XUẤT BẢN TIỂU-THUYẾT RẤT HAY

GƯƠNG HIẾU NỮ

VŨ-CÔNG-NGHI dịch-thuật

Mỗi quyển cả truyện giá : 0 $ 30

Ở xa gửi thêm 3 xu tiền bưu-phí, gửi recommandé thêm 8 xu cho ông :

VŨ-PHỤNG, 66, Rue Richaud, Hanoi

CÓ BÁN Ở CÁC HÀNG SÁCH LỚN

VIỆC KINH-ĐÔ

Bạc giấy 100 đồng cũng giả chăng ? — Vừa rồi ở nhà giấy thép có người đến đổi bạc giả, mà 100 đồng cũng giả mới lạ chứ. Nhưng mãi sau xét lại mới biết bạc thật. — Số là sau khi hết giờ làm việc thì một thầy ký đem bạc vào nộp cho ông chủ, xét có một tờ bạc giấy 100 giả, ông bỏi người đổi tờ bạc ấy là ai ? thì thầy ta quả không nhớ, vậy thì thầy phải chịu đền số bạc ấy. — Qua ngày mai lại có một ông thamtá ở công-ty tính đến đổi tờ bạc trăm nữa mà thì này cũng giống tờ bạc qua thì thầy ký liền bắt lấy rồi tìm cớ ông chủ biết, ông liền ra hỏi ông tham-tá bạc ở đâu mà có, ông đáp rằng bạc của ông kho-bạc tỉnh Kontum phát cho, thì ông chủ giấy thép liền báo với quan cảnh-sát rồi lại báo với sở Mật-thám đến xét, thì lẽ ra tờ bạc giấy trăm ấy là một tờ bạc kiểu mới của nhà ngân-hàng mới phát ra mà chưa kịp đem ra cho công chúng tiêu dụng, nên mới ngờ rằng bạc giả.

Trả lại 2 000 đồng. — Vừa rồi một thầy ký ở sở Mật-thám có lĩnh bạc lĩnh bạc lương cho cả các người Tây Nam đồng liêu ở tỉnh thành ; mỗi khi thầy lĩnh quá vài nghìn đồng mà lần này khi đã phát cho tất cả mọi người trong sở xong thì còn dư lại một số hai nghìn đồng. Thầy ký ấy sổ bạc dư ra là quá thì biết liền ngay là quan kho bạc phát lầm, nên lập tức đem ra trả lại. Quan kho-bạc rộng lắm ấy rất lấy làm ngạc nhiên mà cũng rất lấy làm người khen cho một người có lòng thực thà quí bạn như thế, nên ông đã tỏ lòng rất cảm ta thầy, mà thầy trả lại được hai nghìn bạc ấy thì cái lương tâm thầy mới yên tâm vậy, khá khen thay.

Dọa kẻ trộm mà bị phạt. — Vừa rồi ở phố Gia-ngư có nhà kia thường có kẻ trộm đến dình, nhưng vì chủ nhà biết sức giữ nên nó không vào được. Lại một đêm quân trộm cũng đến dình, người chủ nhà đốt ngay mấy cái pháo tống gà làm sáng để dọa ông. Qua ngày hôm sau tỉnh cảnh-sát đến hỏi vì lẽ gì mà đốt thì khai là định làm để dọa trộm. Nhưng vẽ sau cũng bị phạt về tội đốt pháo không xin phép.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Quê hóa lành. — Có một người tên là Khả, ở làng Duyên-hào, tổng Duyên-hào, phủ Thọ-xuân, tỉnh Thanh-hóa, trước kia trèo lên cây thị bị té cây, rụt cả chân tay, đi thì phải xiên. Có một ngày, người ấy lực mình vì nỗi khổ sở, bèn xiên đi chợ quyết mua một lạng nhân-ngôn về ăn. Đem nhân ngôn về rồi anh ta nhà lấy nhà để, ăn cốt để chết đi cho lâu thì thấy giật cả mình mẩy, chân tay vật vã rất mạnh ; trước thì vật tay rồi đến chân, vật tê nào mà chân tay đều thẳng ra cả như trước.

Chân tay vật vã và thẳng ra rồi, thì người ấy cứ nằm ngửa độ 2 giờ đồng-hồ lại sống lại.

Bây giờ anh ta đi đứng như thường, đi cày cấy rất mạnh-bạo và béo đen hơn xưa, tiện bây giờ còn sống. Lạ thay ! nhân-ngôn là một thứ thuốc độc, ăn vào mà mất được bệnh có rụt cũng hay hè ! Chẳng biết các ông lang có dám lấy nhân-ngôn mà chữa bệnh có rụt hay không ?

Lê-xuân-Vỹ lai cảo.

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản quán một giấy quấn báo, chữa lại thế nào thì biết rõ rằng vào đấy, và gửi theo hai hào (0 $ 2) bằng tem cũng được để chi tiền giấy quấn khác.

Hễ sự không gửi tiền theo thì cứ để người ấy như cũ hoặc phải trả nặng hơn.

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

Thưa các ngài,

Đại Hội-đồng thường niên họp ngày 26 Octobre 1924, định chia lãi mỗi cổ-phần là 8 p. 68. Bắt đầu từ mồng 10 đến 20 Décembre này, cứ từ 20 giờ đến 22 giờ xin mời các ngài lại nhà hát mà lĩnh tiền lãi. Và xin các ngài nhớ mang giấy cổ-phần và giấy thuế thân hay là giấy căn-cước đi mà lĩnh, nếu không có giấy thuế thân hay giấy căn cước thì phải có hai ông hội viên làm chứng,

Nay kính đạt
Hội đồng trị sự.

Tối thứ tư 17 Décembre 1924
ĐẶNG XUÂN

Tối thứ năm 18 Décembre 1924
MỘT TRẬN CƯỜI

Vở hát cải-lương « MỘT TRẬN CƯỜI » diễn lần nào các quý khách cũng ngợi khen và nhiều khi đông không còn chỗ ngồi.

Lần này những câu hát có sửa đổi lại ít nhiều và các hàng ghế ngồi đều giảm giá.

Bán vé từ tối thứ tư, xin quý khách ấy vé sớm kẻo hết chỗ ngồi.

Có bán vé hát tại nhà hát. Mỗi quyển 0 $ 20.

Tối thứ sáu 19 Décembre 1924
MẠC ĐÌNH CHI

Tối thứ bảy 20 Décembre 1924
QUAN-ÂM THỊ-KÍNH

Hạ giá chỗ ngồi

Trên gác và dưới nhà

Giữa gác	
Ghế mây	0 p 60
— gỗ.	0 30
Hai bên gác	
Bao lơn.	0 30
Cạnh bao lơn.	0 20
Giữa nhà	
Hạng nhất.	0 30
Hạng nhì.	0 20
Hạng ba (hai bên)	0 10

HÔTEL DE FRANCE

29, Boulevard Rollandes Hanoi

Kính-trình các quí-khách annam biết cho ăng, bao giờ bản-hiệu cũng có một phòng ăn riêng rất sạch sẽ lịch sự để các ngài dùng.

Giá buồng cho thuê có từ hạng 1 p, trở lên, cơm mỗi bữa 1 $.

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có từ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được !

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời chân phê rằng :

Chiếu nay đại được phòng của MONTÈS qui ông, có chế nên một thứ rượu bổ đã từng ngự dùng quen rồi hay, đáng nên gia thưởng, trước lạc phê lời phê của quí được phòng chế-ông để tỏ thành-ghi.

Khâm thử.

欽此

內閣蓉娘

欽有批旨三月初七日內大房試用什金獅子名茶欽此欽遵

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2 $ 25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

Cứu bệnh phùng y

Tên tôi là Nguyễn-văn-Điền ở xã Quỳnh-chân, huyện Duy-tiên, tỉnh Hà nam, tôi bị chứng ho xuyễn đã 20 năm, thân-thể suy-nhược, uống đã nhiều thuốc, đồn đâu có thầy hay cũng tìm, mà bệnh không được khỏi. Tưởng là phế tật. May tôi xem quảng-cáo thấy hiệu « Tam-Tinh-Y-Quán » đồn rằng có thầy thuốc hay, chữa đủ các bệnh cho nên tôi mua thử 1 hộp 1$00 uống thấy bớt, sau uống đến 3 hòm mỗi hòm 5$00 thì khỏi ngay. Thân thể tôi mới được khang cường như cũ. Ân ấy không gì báo đền được.

Vậy có mấy hàng chữ để tỏ chút lòng cảm ơn.

HIỆU TAM-TÌNH-Y-TÔN

Phố hàng giầu số 35, tỉnh Nam-định

Có bán thuốc chữa á-phiện, ai uống đến đâu uống cũng khỏi, uống vào người khỏe mà không một nhẹo.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh lậu là một bệnh rất khó chữa. Muốn cho tuyệt được nọc, tất phải tiêm thứ thuốc trừ trùng lậu (Vaccins antigonocciques). Song các tỉnh xa và ở Hanoi cũng có người biết dùng cách tiêm đó.

Nên không muốn dùng tiêm thì có thể dùng vaccins bằng thuốc viên:

Phéantine Lumière

thuốc hoàn bằng viên.

Cách dùng: 2 viên buổi sáng.
2 viên buổi chiều.

Giá: 1$20

Nhà Bán-đồ « TẦM-TẦM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. **Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.**

PHẨM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.

Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè già lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.

NHƯ,

Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến động ấy xin chực tiếp quá bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI HIỆU

số 10, phố hàng Ngang Hanoi
số 113, phố Khách Haiphong
số 78, phố hàng Trống Nam-định
Kính cáo

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine

Giá 1$80 một hộp

GARAGE BOBILLOT

7, Boulevard Bobillot – *HANOI*

Đại-quyền bán nơ Michelin ô-tô và xe kéo. Tất cả các đồ phụ-thuộc, các đồ cần-dùng về xe ô-tô, rẻ nhất và tốt nhất. Cứ mua tại đây, thì được như ý.

CÓ XƯỞNG CHỮA Ô-TÔ

Xe kéo gia-dụng và xe kéo cho thuê

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul-Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

TÉLÉPHONE N° 126 — Adr. Tél. MAGASRÉUNIS

Kẹo có nhân hạnh-nhân thực ngon.	Một ki-lô :	25 fr. 00
Kẹo có nhân hạnh-nhân Paris. . . .	»	35 fr. 00
Kẹo có nhân hạnh-nhân flots rất ngon.	»	38 fr. 00
Kẹo chocolat rất thích-hợp, có bọc thiếc.	»	35 fr. 00

Các thức hộp kẹo rất thích-hợp
Marquise de Sévigné

Các thức quà vớp — Chocolat thượng hạng
Bánh Pain d'Epice

BOITE POSTALE N° 40

Có thể kiếm được **500.000 quan**

bằng 10 quan

và đóng 14 tháng mỗi tháng 25 quan, muốn như vậy chỉ mua một cái vé

Panama có rút số

Một tiền lãi đến tên thì một mình được quyền số-hưởng cả cái phần, và nếu vé trúng số mình được lĩnh cả tiền.

MỖI NĂM RÚT SỐ BỐN LẦN

Ngày 15 Février, 15 Mai, và 16 Août 15 Novembre

Tiền vé các lô trong một năm có hơn 8 triệu quan

Người nào tiền lĩnh được ngay cái số, và được dự tất cả các cuộc rút số cho đến khi trúng số, lĩnh ra là được 400 quan, hoặc được một lần lĩnh 1.800 đ. cũng 400 quan. Vậy không bao giờ mất được. Cái số các số trúng số xe gửi đến nơi mà không mất tiền. 55 trận lô bao nhiêu được cả, không phải trừ gì cả. Lần rút số mới rồi số 47.321 được 800 000 quan.

Gửi danh hiệu chỗ ở và tiền mua kỳ đầu là 10 quan đều

Comptoir Colonial de Crédit ở Marseille, 125, Boulevard Pirier

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酪補

J. BLANC *(dệ nhất hạng bảo-chế)*
Ông **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra

Giá bán **2$40** một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每晌午各啞每各啞沒嚥醴欺唉補

Bán tại: Hiệu Bào-chế **J. BLANC**
31 phố Trang-tiền (Rue Paul Bert) Hanoi

2099

BỊNH LIỆT KHÍ

Cách trị lành mạnh bằng thuốc hướn

GINATEL SYNOUSINE

Nhà thuốc nào cũng có

HÀNG CHÁNH ở Paris, rue de Grenelle, 46

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Phàm những người làm nhiều việc phải nghĩ-ngợi thì thường hay đau về thần-kinh-hệ.

Bệnh chóng mặt, nhức đầu, sổ mũi, yếu đuối, gầy còm.

Như thế mà dùng thứ thuốc:

Glyphogenol Montès

là thứ thuốc rất thần-hiệu.

Bàn-bà trong cái thời-kỳ cho trẻ-con bú mà dùng thuốc này cũng tốt lắm.

CÁCH DÙNG:

Người lớn: 15 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Trẻ con: 5 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Giá 1$20

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ê khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

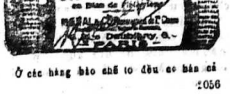
MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG

QUINOFORME

hoặc ống, hoặc viên

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Nhiều người có tưởng bệnh khí hư không can-hệ gì cho lắm, không cần phải chữa, tự nhiên bệnh cũng khỏi. Khi bị bệnh thì người ta thấy bức rức khó chịu, mà khi đi tiểu tiện thì đau đớn lắm lắm, lúc đó uống một ít thuốc là thấy dễ chịu, đã tưởng rằng khỏi rồi. Ấy thực là lầm to vậy. Bệnh khí hư sinh ra nhiều nỗi khó khăn: Sang bộng quang mà sinh ra đi tiểu tiện luôn; sang nhiệp bộ tử-cung mà làm cho nóng buốt nơi hiện quản, ngày mai đường tiểu tiện. Những dịch hoàn sưng sưng đau mà làm đến tuyệt nòi đi được. Các bệnh kể làm cho đầu gối sưng lên mà người đau không thể cựa cậy được. Mà thai bà sinh ra các bệnh phụ-khoa, cũng là bệnh tuyệt-sản và sau sinh ra tâm-bệnh. Người ta đã biết bệnh khí hư cần phải điều trị, mà lại cần phải có thứ thuốc nào công-hiệu, kỳ-chính là thứ thuốc *Santal monal*. Các quan trong-y đã công-nhận thuốc *Santal monal* là một thứ thuốc rất hay, trên cõi nhân-thường ở Thế-giới này đã ai dùng thuốc nào thì cũng khỏi cả. Thuốc này của bệnh khí hư thì thuốc là ăn đứt, nếu uống nốt khỏi khẩn và làm cho da thịt tươi tranh ra xanh, rửa sạch cái co-quan bằng thuốc

Ở các hàng bào chế to đều có bán cả

1056

Làm cho đứng thúc mầu mem, ấy là một vị thuốc của các Lương-y trứ danh.
Thuốc này hiệu hạn thành bổ tuổi và con thứ thuốc có tính nhẹ. - Con nhà thường tại thành Paris đều dùng nó
Tiền mua tại Paris: DESCHIENS, 9 đường Paul-Bondry và các nhà bán thuốc

VIN J.K. WATSON

Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy khảo-cứu đã lâu năm, mà cái cách chế rượu ấy lại rất là tinh-vi cẩn-thận.

Mỗi khi thân-thể cần phải dùng chất bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tất là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

Bệnh huyết suy, bệnh cân suy, bệnh ghịp, bệnh ngã nước, v. v.

Một cốc li-cơ. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

HIỆU BÀO-CHẾ CHASSAGNE

59, Phố Paul-Bert. — HANOI

Hỏi mua một lọ con làm mẫu 0$10

ƯỚU CỦA ÔNG CỐ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TẠNG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RÉT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay lắm đã nổi tiếng trong thiên hạ đều công biết không có thuốc nào hay bằng. Thuốc Quina Laroche là thuốc hay bởi nó làm cho bổ sức lại, bổ tạng phủ, trị bệnh rét làm cho ăn ngon, thuốc đó lấy làm hay và ích giúp ai không cần phải nói.

Ai ai đã từng nếm thuốc này, không là người tinh con cháu đều ai ai hay là con cái. Thuốc đó vì tính con nhỏ, thuốc lại tuyệt vời, tuyệt vời, bổ làm sao khỏi bệnh làm cho con người yếu đuối, tự nuôi lớn, ăn chẳng cần ngon ngon, nói lên con tuổi tăng, trên cơ trong tỉ vị các bệnh. Đó đều đúng giữa tay thuốc Quina Laroche đúng.

Con nít tuyệt may và con gái lắc đang lớn càng đều là bổ khí lắm mình càng, càng chơi mấy tạm là nước đây đều nên uống thuốc Quina Laroche.

Những người ốm ở xứ này ai cũng nên uống thuốc Quina Laroche.

Các tỉnh bổ trên đây thuốc đó tại lấy làm con cả tiền. Chẳng những tính ai trở lên đã thấy con nào ngày con mang mình mạnh khỏe, bà thêm sức lực, ăn uống ngon ai chẳng ai chẳng ai giảm bớt thuốc đó rằng: Nước ngọc thanh của Thiên-Giáo chế ra (Liquide de Jade) tôi tin ngồi con người! Tên cho những thứ thuốc tự tính tuy tuy bổ thấy không thuốc nào bằng.

Tờ bài chứng ta bán thuốc Quina Laroche thì chúng ta có đăng cả vào giấy chứng và cho cho ai cần người bán và có giấy chứng của quan trọng ở khắp nông làng ta.

Khi tự thuốc nước Quina Laroche ở mỗi con thuốc làm tại con người làm bổ thêm.

CÁCH DÙNG

Bước Quina Laroche phải uống từ một tý tới ba tý có bữa cơm chính rượu trước một ngày từng hai bữa ăn. Cho nước trị bệnh rét thì mỗi một bữa đừng bỏ uống một tý, nếu 3 tý nước có rét ở giờ nước, thì ấy tý chơi uống nước có rét giờ.

Thuốc Quina Laroche thường thì uống không phải nước mà khi trời nóng nực thì phải nước có cả uống cho đỡ khát.

COMAR VÀ CÔNG-TI

ông chủ bán thuốc hạng nhất tại Paris.

Certifié l'insertion

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)